

POSUDEK

školitele disertační práce

Jméno a příjmení studenta: JUDr. Vojtěch Lovětínský, LL.M.

Název práce: Pojem a vývoj objektivní odpovědnosti v českém deliktním právu a její inspirační zdroje

Jméno a příjmení školitele: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola na shodu: Práce vyhodnocena IS jako originální (tj. shoda <5 %)

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil nejen aktuální ale i základní fenomén civilního práva (objektivní odpovědnost v českém deliktním právu a její inspirační zdroje), tj. problematiku přísné odpovědnosti (resp. odpovědnosti za výsledek), a to právě s ohledem na změny přinášené rekonstrukcí soukromého práva.

Vycházel ze zjištění, že dosavadní stav nauky a poznání o objektivní odpovědnosti není zatím dostatečně jasný, strukturovaný ani jednoznačný. Jde proto nepochybně o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Právník, Soukromé právo, Právní rozhledy, Právní rádce atd.), jakož – a to především – i v dosud publikované komentářové literatuře.

Disertant v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle (analyticko-komparativní, jakož i v závěru syntetické), definuje výchozí teze a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny, i z práce samotné je patrné, že zvolil analyticko-syntetický přístup, který kombinuje s deskripcí a evaluací odborné literatury, aby nakonec dospěl k obecnějšímu poznatku (tj. k určité syntéze vybrané teoretické problematiky přísné odpovědnosti). V tomto smyslu jsou velmi přínosná jeho kritická shrnutí, jež následují za každou ucelenou problematikou. Metodologická stránka (srov. kapitulu 2) tak rozhodně nebyla podceňena, ba naopak, je to velká deviza Lovětínského práce a prokazuje jeho mimořádně silný teoretický, privatistický a deliktní základ. V tomto ohledu prokázal schopnost netradičního a tolik potřebného kritického nadhledu nad zákonným textem, projevil znalost veškeré relevantní (recentní i historické) literatury (a dalších pramenů), kterou kriticky analyzuje, vyhodnocuje a patřičně komentuje.

Svou prací se dotýká řady v teorii diskutovaných problémů objektivní odpovědnosti souvisejících s obtížným vymezením zákonných, popř. judikturních kritérií odlišení obou základních typů odpovědnosti (např. problematiku rozlišování mezi exkulpací a liberací). Velmi oceňuji jeho samostatné úvahy o potřebnosti legislativního řešení u vybraných skutkových podstat objektivně zakládaného civilního deliktu, kdy sám konkrétní řešení navrhuje, přičemž naznačuje vždy i širší souvislosti (zejména komparativní či inspirační) s celkovou úlohou objektivní odpovědnosti v současné společnosti.

Pro správné pochopení problematiky je nepochybně žádoucí komparativní analýza, - jak ostatně autor zdařile činí – nakořím jsou známy zdejší inspirační zdroje.

O jeho setrvalém zájmu o zkoumanou problematiku svědčí i několik v teorii i praxi známých publikačních příspěvků (Lovětínský, Vojtěch. *Elektrokola, elektrokoloběžky a objektivní odpovědnost*. Právní rozhledy 2020, č. 1, s. 1-7; Lovětínský, Vojtěch. *Liability for Agents in Czech Tort Law: A Step in the Right Direction? (Is there any Right Direction anyway?)*. Common Law Review Prague, 2017, č. 14, s. 33-36; Lovětínský, Vojtěch. *Objektivní měřítko při dovozování nedbalosti a jeho limity*. Právní rozhledy 2016, č. 3, s. 77-82; Lovětínský, Vojtěch. *Změny v českém deliktním právu pod vlivem německého občanského zákoníku*. Právní

rozhledy 2014, č. 17, s. 573-578), přičemž některé z nich – jak mi je známo – již byly vícekrát citovány v další odborné literatuře.

2. Logická struktura a členění disertační práce:

Text (470 tis. znaků včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*.

Práce je rozdělena do 5 velkých kapitol (částí), kdy první věcná z nich (tj. kap. 3 – Obecná část) usiluje o základní charakteristiku objektivní odpovědnosti z obecného pohledu, plní spíše roli propedeutickou či definiční (zejm. pojem objektivní odpovědnosti, rozlišování objektivní a subjektivní odpovědnosti, spoluzpůsobení škody, omezení rozsahu náhrady škody, konkurence nároků).

Tato část představuje rovněž komparativně-právní základnu pro další výklady, neboť se zabývá historickými kořeny objektivní odpovědnosti v českém, německém a rakouském (coby stěžejně inspiračními) právu až do nejaktuálnější současnosti, analyzuje všechny relevantní definice a teoretické přístupy k oné klíčové distinkci. Ve výkladech tak defilují všechny „grandes personnes“ německé i rakouské civilistiky, a to namnoze v polemických obrazech. Autor nezůstane nic dlužen ani evropským projektům soft law (PETL, DCFR).

Kapitola čtvrtá (Zvláštní část) se již věnuje tématu *stricto sensu*, tj. problematice současné české právní úpravy, jednotlivým skutkovým podstatám objektivního civilního deliktu, přičemž akcentuje základní východiska naší úpravy do roku 2014 a následně po tomto datu.

Za mimořádně přínosné a zdařilé pokládám i pasáže o elektromobilitě, jakož i originální analýzu autonomních vozidel v systému deliktního práva, jehož základy pomáhá Lovětínský svou prací definovat.

V dalších výkladech již autor proponuje vlastní řešení zkoumaných problémů a závěry disertační práce. Všude prokazuje širokou orientaci v tématu a současně hloubku svých myšlenkových vývodů i přesvědčivost svých argumentů. Na jeho práci si cením toho, že nás donutil vrátit se na řadě míst zpět k podstatě a roli objektivní odpovědnosti v současném civilním právu.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autor správně uvádí a na konkrétních místech cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční aktuální právní nauky, dále publikace reflektující právní úpravu starší i ryze historickou.

Lze ocenit, že neváhá konfrontovat základní názory české i zahraniční doktríny (Harrer, Koziol, Koch, Faure, Magnus, Wagner, von Bar, Tichý, Hrádek, Melzer, Elischer a mnoho jiných) a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, přičemž však přichází i s vlastním postojem k problému.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava disertační práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů i autorsky originálních závěrů. U ústní obhajoby by se proto mohl autor znovu a podrobněji vyjádřit zejména ke svým kritickým úvahám k pojetí jednotlivých zvláštních skutkových podstat objektivní odpovědnosti v současném českém deliktním právu.

6. Odborná kvalita zpracování tématu disertační práce

Práce je po odborné stránce nadstandardní, mimořádně kvalitně argumentačně podpořena a splňuje tak požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy excelentní znalosti vybrané právně-teoretické civilistické problematiky, jakož i souvisejících soukromoprávních i procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala vědeckou samostatnost dr. Vojtěcha Lovětínského při zpracovávání nelehkého tématu, schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Je nepochybně příslibem dalších stejně zdařilých vědeckých počinů.

Práci proto **doporučuji k ústní obhajobě před příslušnou komisí pro obhajoby disertačních prací.**

Datum: 10. 2. 2021

Podpis školitele disertační práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.